

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Rijkswaterstaat Noord-Holland

Datum 15 SEP. 2008

Ons kenmerk 2008-52032

Onderwerp Wet milieubeheer; richtlijnen m.e.r. gasgestookte electriciteitsproductie-eenheid
eenheid Nuon Power Generation b.v., inrichting Hemweg

Nuon Power Generation b.v.
Postbus 41920
1009 DC AMSTERDAM

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen:	19 SEP. 2008
nummer	
dossier	2006-050
kopie naar	Wc heb gl

Bezoekadres
Houtplein 33
Haarlem

Postadres
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

Tel (023) 514 3143

Directie Subsidies, Handhaving en Vergunningen

Bijlage(n) 1

Behandeld door T.H. Herkink

Telefoon (023) 514 33 70

Uw kenmerk

E-mail herkingt@noord-holland.nl

VERZONDEN 18 SEP. 2008

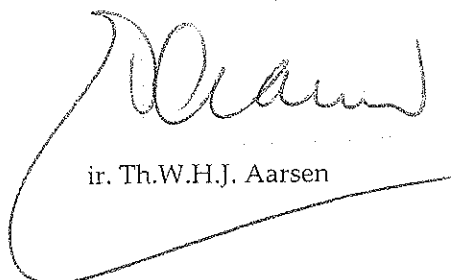
RICHTLIJNEN VOOR HET MILIEUEFFECTRAPPORT

Geachte directie,

Hierbij ontvangt u de richtlijnen ex. artikel 7.15 van de Wet milieubeheer voor het op te stellen milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de nieuwe gasgestookte elektriciteitsproductie-eenheid binnen uw inrichting aan de Petroleumhavenweg te Amsterdam (Hemwegcentrale).

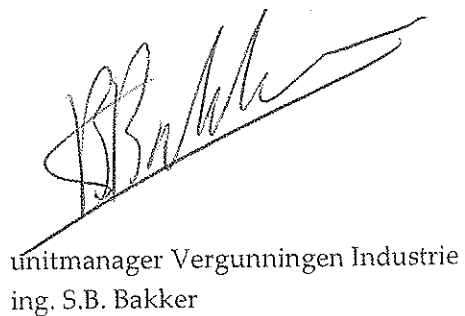
Hoogachtend,

Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat,
namens deze,
Directeur Water en Scheepvaart

ir. Th.W.H.J. Aarsen

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,
namens dezen,

unitmanager Vergunningen Industrie
ing. S.B. Bakker

Dit document is als volgt ingedeeld:

A Aanleiding	4
B Procedure	5
C Adviezen en inspraakreacties	6
D Richtlijnen voor het milieueffectrapport.....	7
1. Hoofdpunten voor het MER	7
2. Achtergrond en besluitvorming	7
Achtergrond en doel.....	7
Beleidskader.....	8
3. Voorgenomen activiteit en alternatieven	8
Voorgenomen activiteit	8
Koelwatervarianten	9
Meest milieuvriendelijk alternatief.....	10
Referentie.....	10
4. Milieuaspecten	11
Algemeen	11
Energierendement.....	11
Luchtkwaliteit.....	11
Koelwater	12
Natuur.....	13
(Externe) Veiligheid	15
Klimaat.....	15
5. Overige inhoudsvereisten	16
Vergelijking van alternatieven	16
Leemten in informatie	16
Meten en motoring.....	16
Samenvatting, vorm en presentatie	17
E Lijst van begrippen en afkortingen	18

A Aanleiding

Nuon Power Generation b.v. (verder: Nuon) is voornemens een nieuwe, op aardgas te stoken elektriciteitsproductie-eenheid van maximaal 550 MWe te realiseren op de bestaande locatie aan de Petroleumhavenweg te Amsterdam. Hiervoor vraagt Nuon vergunningen aan bij de bevoegde instanties. Dat zijn Gedeputeerde Staten van Noord-Holland en de Hoofdingenieur-Directeur van Rijkswaterstaat Noord-Holland.¹

Met een capaciteit van meer dan 300 MWth valt deze activiteit onder categorie 22.1 van bijlage C van het Besluit milieueffectrapportage. Dit betekent dat voor de besluitvorming over de aanvraag van de vergunningen de procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) moet worden gevolgd. Het milieueffectrapport (MER) zal worden opgesteld ten behoeve van de vergunningverlening ingevolge de Wet milieubeheer, de Wet verontreiniging oppervlaktewateren, de Wet op de waterhuishouding en de Natuurbeschermingswet.

Op 16 april 2008 ontvingen wij van Nuon onder kenmerk U08.019166 en bij ons ingeboekt onder nummer 2008-24950 de startnotitie als bedoeld in artikel 7.12, eerste lid, van de Wet milieubeheer. De startnotitie voldoet aan de inhoudsvereisten van de Regeling startnotitie milieueffectrapportage van 27 juni 1985 (85/337/EEG).

¹ De Hoofdingenieur-Directeur van Rijkswaterstaat treedt hierbij op namens de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat.

C Adviezen en inspraakreacties

Wij ontvingen de volgende adviezen en inspraakreacties.

Nr.	Datum reactie	Datum ontvangst	Persoon of instantie	Plaats
1	11-06-08	12-06-08	VROM Inspectie, Regio Noord-West	Haarlem
2	14-07-08	14-07-08	Commissie voor de milieueffectrapportage	Utrecht

Het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage is vrijwel integraal overgenomen en heeft als basis gediend voor de onderhavige richtlijnen.

In de voetnoten is vermeld op welke wijze rekening is gehouden met de inspraakreactie van de VROM Inspectie, Regio Noord-West (reactie nr.1).

D Richtlijnen voor het milieueffectrapport

1. Hoofdpunten voor het MER

De volgende punten vormen essentiële informatie in het milieueffectrapport.

- een toelichting op de gekozen bedrijfsvoering en het daarmee samenhangende elektrisch rendement;
- een kwantificering van de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen zoals CO₂, NO_x, SO₂ en fijn stof² (zowel voor vollast als deellast) en inzicht in de gevolgen van deze uitstoot;
- de wijze waarop koelwaterinname en -lozing plaatsvindt, de effecten daarvan op het waterleven van het Noordzeekanaal en de eventuele mitigatie van deze effecten;
- een beschrijving van de (eventuele) nadelige significante gevolgen op nabijgelegen Natura 2000-gebieden;
- een zelfstandig leesbare samenvatting, die duidelijk is voor burgers en geschikt is voor bestuurlijke besluitvorming.

Het MER dient minimaal een uitwerking van de aspecten te bevatten die in de startnotitie zijn aangegeven. In de volgende hoofdstukken is aangegeven welke informatie meer in het bijzonder in het MER moet zijn opgenomen.

2. Achtergrond en besluitvorming

Achtergrond en doel

Het MER dient een beschrijving te bevatten van de achtergrond en het doel van het project, overeenkomstig hoofdstuk 2 van de startnotitie.

² PM₁₀ en PM_{2,5}

Beleidskader

In het MER dient het relevante beleid en de wet- en regelgeving beschreven te zijn. Naast de wet- en regelgeving en het beleid dat al is genoemd in de startnotitie dient in het MER ook aandacht te zijn besteed aan het volgende³:

- het beheersplan voor de Rijkswateren waarin de ecologische doelen voor het Noordzeekanaal zijn opgenomen⁴;
- de NeR Oplegnotitie 'best beschikbare technieken voor grote stookinstallaties';
- de Europese verordening E-PRTR (Europees register inzake de uitstoot en overbrenging van verontreinigende stoffen).

In het MER moet zijn aangegeven welke concrete randvoorwaarden voor het project voortkomen uit het beschreven beleidskader.

3. Voorgenomen activiteit en alternatieven

Voorgenomen activiteit

Aanvullend op de informatie die in hoofdstuk 3 van de startnotitie is opgenomen moet in het MER het volgende nader zijn beschreven:

- de fasering van het vervangen van het conventionele deel van Hemweg 7 en de maximale periode waarin de nieuwe eenheid en Hemweg 7 naast elkaar in gebruik zullen zijn;
- de voorgenomen bedrijfsvoering van de installatie, met name de mate waarin de installatie in deellast of vollast zal gaan draaien;
- aan de hand van massa- en energiebalansen het te verwachten elektrisch rendement van de nieuwe STEG-eenheid bij de diverse bedrijfsvoeropties,
- de mogelijkheden voor warmtelevering en de waarschijnlijkheid en termijn waarop dit zal gebeuren, alsmede de invloed van warmtelevering op het rendement⁵;

³ Zie ook reactie nr. 1.

⁴ Onder andere hebben deze doelen betrekking op migratie van trekvis, ecologische verbindingen en brakwaterlevensgemeenschappen.

⁵ Zie ook reactie nr. 1

- de uiteindelijke keuze van het type turbine (F of H klasse) en van de stoomparameters, waarbij tevens zo goed mogelijk wordt ingegaan op de afweging van kosten per eenheid minder (fossiele) CO₂ uitstoot voor diverse varianten, en de prijs van 'carbon credits';
- de mogelijkheden om de installatie 'CO₂-capture ready' te bouwen/maken en de mogelijkheden/ruimte voor CO₂ afscheiding, de opslag en het transport, de alternatieven voor nuttig gebruik, de milieurisico's daarvan en de mogelijkheden om risico's te verkleinen⁶;
- de voorzieningen om de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen (met name NO_x) te beperken. In het MER dient de NO_x uitstoot per kWh, in mg/Nm³ en in mg/uur onder omstandigheden van vollast en deellast te zijn gegeven, alsmede de totale emissie op jaarbasis;
- de wijze van koelwaterinname en lozing, ondersteund door duidelijk kaartmateriaal van diverse in- en uitlaatpunten, o.a. in samenhang met de AVI⁷.

In de startnotitie zijn de alternatieven genoemd die in het MER moeten zijn uitgewerkt. Aanvullend hierop dient in het MER aandacht te zijn besteed aan het volgende.

Koelwatervarianten

In het MER dient naast doorstroomkoeling ook andere varianten van condensorkoeling (bijvoorbeeld koeltorens) te zijn beschreven, alsmede een effectvergelijking van de verschillende varianten⁸.

⁶ Zie ook reactie nr. 1

⁷ De afvalverbrandingsinstallatie van het Gemeentelijk Afval Energie Bedrijf van Amsterdam is ook aan een (zijtak van) het Noordzeekanaal gevestigd. Aangegeven dient te zijn hoe de waterinname en -lozingspunten zich bevinden ten opzichte van deze AVI.

⁸ Gedurende droge jaren is er nu al een aanzienlijk tekort aan koelwatercapaciteit, waardoor de energiecentrales in Bergum, in Diemen, langs het Amsterdam-Rijnkanaal en langs het Noordzeekanaal niet altijd op volle capaciteit kunnen werken. Een verder opwarming van het water en extremere weersomstandigheden (als gevolg van klimaatverandering) zullen ertoe leiden dat de frequentie van koelwaterbeperkingen toeneemt waardoor de elektriciteitsproductie afneemt.

Meest milieuvriendelijk alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) moet:

- uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu;
- binnen de competentie van de initiatiefnemer liggen.

In het mma dienen in ieder geval de volgende aspecten te zijn opgenomen ⁹:

- maximalisering van het elektrisch en totaal energetisch rendement;
- minimalisering van de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen (m.n. NO_x);
- mogelijkheden om de installatie 'CO₂-capture ready' te maken (ruimte reserveringen voor infrastructuur);
- minimalisering van (de effecten van) de warmtelozing (middels keuzes in en optimalisatie van het koelwatersysteem);
- mitigerende maatregelen om vissterfte door koelwaterinname en warmtelozing te voorkomen.

Referentie

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied en de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling, dient als referentie voor de beschrijving van de te verwachten milieueffecten. Daarbij wordt onder de 'autonome ontwikkeling' verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de nieuwe STEG-eenheid wordt gerealiseerd. Hierbij dient te zijn uitgegaan van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van nieuwe activiteiten waarover reeds is besloten. Ook dient als referentie een scenario beschreven te zijn waarin ook activiteiten zijn meegenomen waarover naar alle waarschijnlijk besloten wordt.

⁹ Zie ook reactie nr. 1

4. Milieuaspecten

Algemeen

De milieugevolgen van het voornemen en de verschillende alternatieven dienen in het MER helder te zijn beschreven. Indien relevant dienen de effecten te zijn beschreven bij zowel de normale bedrijfsomstandigheden als bij afwijkingen daarvan (opstart, storing, uit bedrijf name).

Energierendement

In het MER dient het aspect energierendement volgens de IPPC-richtlijn en de betreffende BREF's nader te zijn uitgewerkt.

Luchtkwaliteit

In het MER dienen de gevolgen van de verschillende alternatieven voor de luchtkwaliteit te zijn beschreven, onafhankelijk of er sprake zal zijn van overschrijding van grenswaarden. Hierbij dienen de luchtkwaliteitseisen uit de Wet milieubeheer te zijn gevolgd en gebruik te zijn gemaakt van modelberekeningen die voldoen aan de Regeling beoordeling luchtkwaliteit (2007). Duidelijk moet zijn hoe wordt voldaan aan de luchtkwaliteitseisen en hoe het voornemen zich verhoudt tot het Regionaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit¹⁰.

In het MER dienen de massastromen met concentraties aan milieubelastende componenten, die uit de inrichting vrijkomen zoals fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}), NO_x en SO₂, te zijn beschreven. Belangrijke parameters hierbij zijn: het daggemiddelde, het jaargemiddelde, de totale vracht en bandbreedtes.

In het MER dient voor fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}¹¹) en NO_x inzicht te zijn gegeven in de concentratieniveaus en eventuele overschrijdingen van grenswaarden.

¹⁰ Zie ook reactie nr. 1

¹¹ Het Europese Parlement heeft op 11 december 2007 streef- en grenswaarden voor PM_{2,5} vastgesteld. Voor PM_{2,5} geldt een grenswaarde: jaarnorm 25 µg/m³ per 2015; en streefwaarden van 20 µg/m³ per 2020 en; een reductie doelstelling voor de "gemiddelde-blootstellingsindex" (GBI) tot 20% voor de periode 2010-2020 De "gemiddelde-

Daarbij dient beschreven te zijn:

- de ligging en grootte van eventuele overschrijdingsgebieden;
- de hoogste concentraties binnen de overschrijdingsgebieden;
- de hoeveelheid woningen en andere gevoelige bestemmingen gelegen binnen de verschillende overschrijdingsgebieden;
- de mate van overschrijding van grenswaarden.

Ook van de overige stoffen uit de Wm dient het MER een toetsing te bevatten van de concentraties van deze stoffen aan de desbetreffende grens- en richtwaarden ¹².

Koelwater

In het MER dient de koelwaterlozing te zijn beschreven en te zijn beoordeeld met behulp van de BREF-koeling¹³, LBOW-beoordelingssystematiek warmtelozingen (2005)¹⁴ en de CIW-emissie-immissie beoordelingssystematiek voor stoffen en preparaten (2000)¹⁵. Aanvullend dient hierbij gebruik te zijn gemaakt van de Handreiking Koelwater van de Inspectie Verkeer en Waterstaat uit 2005¹⁶.

blootstellingsindex'' is de gemiddelde-blootstelling van de bevolking van een lidstaat die voor het referentiejaar (2010) wordt vastgesteld met het doel de schadelijke gevolgen voor de menselijke gezondheid te verminderen en die waar mogelijk binnen een bepaalde termijn moet worden bereikt. Naar verwachting zal de nieuwe EU-richtlijn eind 2008 zijn geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving. In beginsel kunnen de bepalingen van een richtlijn geen rechtstreekse werking hebben voordat de implementatietermijn is verstreken. Lidstaten dienen zich gedurende deze termijn wel te onthouden van maatregelen die het bereiken van het doel van de richtlijn in gevaar zouden brengen.

¹² Richtwaarden voor nikkel, arseen, cadmium, ozon en benzo(a)pyreen. Grenswaarden voor SO₂, CO, Pb en benzeen.

¹³ Reference Document on the Application of Best Available Techniques to Industrial Cooling Systems.

¹⁴ 'LBOW' staat voor Landelijk Bestuurlijk Overleg Water.

¹⁵ Voorzover van toepassing.

¹⁶ Rapport 'Koelwater, Handreiking voor Wvo en Whh-vergunningverleners', Inspectie Verkeer en Waterstaat divisie Water, 7 februari 2005.

Rekening dient te zijn gehouden met accumulatieve (recirculatie)effecten die kunnen ontstaan als gevolg van naburige thermische lozingsen¹⁷.

Aangegeven dient te zijn welke mogelijkheden er zijn om het lozingsdebiet of de warmtevracht te reduceren. Daarnaast dient aandacht te zijn besteed aan de mogelijke alternatieven ter bestrijding van aangroei in het koelwatersysteem. De voorkeurskeuze dient te zijn toegelicht.

Aangegeven dient te zijn of bij het criterium mengzone de beoordeling plaatsvindt op basis van een kritische situatie voor oppervlaktewater en op basis van een actuele situatie voor oppervlaktewater. De effecten van de warmtelozing op het ontvangende oppervlaktewater (Noordzeekanaal) dienen te zijn bepaald door middel van 3D-modellering¹⁸.

Beschreven dient te zijn: de achtergrondtemperatuur van het ontvangende waterlichaam, de seizoensfluctuaties daarin, de trends evenals de onduidelijkheden.

Een en ander dient beschreven te zijn voor de periode dat de centrale in werking is, aangezien gedurende de levensduur van de centrale wijzigingen in de waterkwantiteitsbeheer worden voorzien (o.a. tengevolge van de klimaatsverandering) en wijzigingen aan de koelwaterlozing nauwelijks mogelijk zijn zonder grote investeringen.

Het MER dient een beschrijving te bevatten van de gevolgen van koelwaterinname- en lozing voor het waterleven. Bij de onttrekking van koelwater dient te zijn aangegeven in hoeverre de onttrekking plaatsvindt in een paai- of opgroeigebied voor vislarven of juveniele vis. De waarde van het gebied dient te zijn bepaald aan de hand van actuele gegevens.

Natuur

In het MER dient de aanwezigheid van relevante voorkomens te zijn aangegeven. Op kaart dient de ligging van natuurgebieden en ecologische waarden binnen het studiegebied te zijn vermeld. Waar relevant dient ingegaan te zijn op de

¹⁷ Van andere Hemweg installaties en de AVI.

¹⁸ Ten aanzien van de 3D-modellering van het koelwater moet ook rekening worden gehouden met de effecten van een eventuele waterspiegelstijging.

ecologische functies en relaties van gebiedsdelen. De effecten van het voornemen op flora, fauna en ecologische waarden in de omgeving van de centrale dienen te zijn beschreven. Ingegaan dient te zijn op de gevolgen van koelwater op het aquatisch milieu van het Noordzeekanaal en atmosferische depositie van verzurende en vermestende stoffen op verder weg gelegen Natura 2000-gebieden¹⁹.

Het voornemen dient ook te zijn beoordeeld in samenhang met andere activiteiten, plannen of projecten en nagegaan dient te zijn of het door cumulatie²⁰ tot (significante) negatieve gevolgen kan leiden.²¹ Aangegeven dient te zijn of mitigerende maatregelen²², waarmee kwaliteitsverlies en verstoring zijn te voorkomen, nodig of wenselijk zijn.

Effecten lozing koelwater

In het MER dient aangegeven te zijn hoe groot de gevolgen zijn voor het waterleven van het Noordzeekanaal door de onttrekking en lozing van koelwater, mede in het licht van de ecologische doelen voor het Noordzeekanaal²³. Beschreven dient te zijn:

- ecologische waarden (soorten en functies) van het kanaal;
- welke ecologische doelen hiervoor zijn opgesteld;
- de (stijging van de) watertemperatuur van het kanaal;
- de hoeveelheid chemische lozing;
- de visinzuiging bij koelwaterinname;
- de gevolgen van de drie bovengenoemde punten voor het ecosysteem²⁴ van het kanaal en de ecologische functies daarvan, waaronder vismigratie.

¹⁹ Ten noorden van het de locatie zijn Natura 2000-gebieden 'Polder Westzaan' en 'Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske' gelegen.

²⁰ Cumulatie is relevant op stijging van de watertemperatuur van het Noordzeekanaal en atmosferische depositie van verzurende en vermestende stoffen in de omgeving.

²¹ Zie onder andere het onderzoeksrapport 'K.I.E. Holthaus, A. Weber, N.H.B.M. Kaag, Ecosysteemeffecten koelwatergebruik Noordzeekanaal, TNO, 2003, R 2002/631'.

²² Bijvoorbeeld de-NOx installatie en visgeleidingssystemen.

²³ Het Beheerplan voor de Rijkswateren geeft voor deze ecologische doelen het kader. Het Noordzeekanaal is voor de Kaderrichtlijn water gekarakteriseerd als een zwak brak meer en als een zeer belangrijke zoet-zout-overgang. Het kanaal is even productief als de natuurlijke estuaria Westerschelde en de Eems-Dollard en is even rijk aan macrofaunasoorten. M. van Wieringen (Rijkswaterstaat, Directie Noord-Holland), Zoet-zout-berichten, juni 2005.

²⁴ Hierbij dient ook te zijn ingegaan op de mogelijkheid van botulisme en de gevolgen daarvan.

Atmosferische depositie

In het MER dient onderbouwd te zijn aangegeven of er gevolgen zijn te verwachten voor de nabij gelegen Natura 2000-gebieden en de EHS. Met contourenberekeningen dient te zijn aangegeven of er als gevolg van het voornemen sprake kan zijn van overschrijding van de kritische depositiewaarden van verzurende en vermestende stoffen voor de habitats waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd (m.n. Natura 2000-gebieden). In deze berekeningen dient de achtergrondconcentratie van deze stoffen te zijn meegenomen. Tevens dient de (toegevoegde) belasting van de (NO_x-)emissie op grond- en oppervlaktewatersystemen te zijn aangegeven ²⁵.

Indien significante negatieve gevolgen voor de Natura 2000-gebieden waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd niet zijn uit te sluiten, dient het MER een passende beoordeling te bevatten ²⁶.

(Externe) Veiligheid

Het MER dient een beschrijving te bevatten van de eventuele veiligheidsrisico's voor de omgeving en de eventuele maatregelen ter beperking van het risico. Tevens dient het MER een toetsing te bevatten aan de drempelwaarden van het Besluit risico's zware ongevallen 99 (BRZO99).²⁷

Klimaat

In het MER dienen de hoeveelheden CO₂ en andere broeikasgassen die uit de inrichting vrijkomen te zijn gepresenteerd en te zijn afgezet tegen de nationale, provinciale en gemeentelijke beleidsdoelstellingen voor broeikasgasreducties.

²⁵ Hier wordt gewezen op de risicoanalyses die worden uitgevoerd door het RIZA in het kader van de Kaderrichtlijn water (KRW).

²⁶ In de Natuurbeschermingswet 1998 staat in art. 19f lid 2 dat de passende beoordeling onderdeel kan uitmaken van de m.e.r. De memorie van toelichting bij deze wet is stelliger, namelijk dat de passende beoordeling deel uitmaakt van de m.e.r. In de wettelijke regeling voor plan-m.e.r. staat dat de passende beoordeling deel moet uitmaken van het MER.

²⁷ Zie ook reactie nr. 1

In het MER dient te zijn beschreven welke adaptatiemaatregelen eventueel genomen moeten worden om de gevolgen van klimaatverandering voor het voornemen te mitigeren. Aangegeven dient te zijn hoe is omgegaan met het leidend principe uit de Nationale adaptatiestrategie, te weten 'risicobeheersing en het strategisch omgaan met onzekerheden'²⁸.

5. Overige inhoudsvereisten

Vergelijking van alternatieven

Het MER dient een vergelijking te bevatten van de milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven met de referentie.

Leemten in informatie

In het MER moet onderbouwd zijn aangegeven over welke milieuaspecten geen informatie is opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet zijn toegespitst op die milieuaspecten die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen.

Metten en motoring

In het MER dient aangegeven te zijn op welke wijze en met welke frequentie en meetmethoden emissies en immissies van geluid, trillingen, lucht- en waterverontreinigde stoffen gemeten kunnen worden, waarbij uitgegaan moet worden van het voor monitoring geldende wettelijk of beleidskader.

²⁸ Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de aanleg van een tweede dijk achter de primaire waterkering of compartimentering ter bescherming van vitale en/of kwetsbare functies. Ook kan gedacht worden aan het versterken van dijken, het vergroten van de spui- en afvoercapaciteit, het aanbrengen van noodpompen om overtollig water snel weg te kunnen pompen uit economisch waardevolle gebieden.

Samenvatting, vorm en presentatie

De informatie in het MER dient, waar dit nuttig is, te zijn ondersteund door goed en recent kaartmateriaal met een duidelijk legenda. In ieder geval dient het MER één kaart te bevatten met alle in het MER gebruikte topografische namen.

De samenvatting dient te zijn gesteld in een goed leesbare, publieksvriendelijke tekst.

E Lijst van begrippen en afkortingen

BBT	Best beschikbare technieken
BREF	Best available technology reference document
CWS	Cooling Water Systems
IPPC	Integrated Pollution Prevention and Control
LBOW	Landelijk Bestuurlijk Overleg Water
MER	Milieueffectrapport
m.e.r.	Milieueffectrapportage
MMA	Meest Milieuvriendelijk Alternatief
MWe	Elektrisch vermogen uitgedrukt in Megawatt
MWth	Thermisch vermogen uitgedrukt in Megawatt
Natura 2000	Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie.
STEG	Stoom en gascentrale
